



Fortsatt mye å kjempe for

Taler
Jonas Gahr Støre

Dato
1 mai 2018

Sted
Hedmark

1 Kjære alle sammen,

Gratulerer med dagen!

5 Lenge har jeg gledet meg til å holde 1. mai tale her.

Det er godt å se dere og det er godt å komme sammen.

Komme sammen for å takke.

10

Takke musikantene som ga dette toget den gode stemningen.

Takke de eldste blant oss - som er her på torget i dag - og som har gjort en innsats for samfunnet gjennom et langt liv.

15

Og så kommer vi på 1. mai sammen for å rette ryggen.

Rette ryggen i stolthet over alt vi har fått til i vår bevegelse.

20 Rette ryggen i tro på de verdiene vi står for.

*

25 Vårens lønnsoppgjør er et godt eksempel på hvorfor vi har grunn til å samles med rak rygg.

Oppgjøret viste kraften i arbeiderbevegelsen.

Det viste betydningen av organisering og samhold mellom arbeidsfolk.

En ansvarlig og samlet fagbevegelse vant frem.

Resultatet ble økt kjøpekraft for alle.

35

Resultatet ble ekstra tillegg for lavtlønte.

Det ble et oppgjør med en god likelønnsprofil.

40

Men først og fremst var oppgjøret en seier for sliterne i arbeidslivet.

AFP-ordningen ble gjort mer rettferdig.

45

De som blir syke på slutten av et langt liv i tunge yrker, var vinnerne i dette oppgjøret.

Det er solidaritet i praksis.

50

Det er et resultat vi på 1. mai gir vår støtte og en varm applaus!

*

Så er ikke kampen over.

55

Våre kamper, i vår bevegelse, er ikke det.

Spørsmålet om opptjening fra første krone i ordningen med obligatorisk tjenstepensjon, ble ikke løst i tarifforhandlingene.

60

Ballen er spilt over til regjering og storting.

Og Arbeiderpartiet tar ballen.

Også dette handler om rettferdighet.

65

For hvem rammes hardest dersom NHO får viljen sin?

Om folk i private bedrifter ikke sikres pensjon fra første krone og første time?

70

De som rammes er dem med løsest tilknytning til arbeidslivet.

De som rammes er ungdom.

75 Det er kvinner.

Det er folk i små stillinger.

Det er dem som tjener dårligst.

80

Det er arbeidstakere med alminnelige lønninger som får mindre i tjenestepensjon.

Det er urettferdig - rett og slett.

85

Det vil vi ikke godta.

Vi har allerede har allerede fremmet forslag i Stortinget.

90 Vi kommer ikke til å gi oss i kampen for en rettferdig pensjon for alle!

*

95 Høyre-politikere sa i år etter år at den sosialdemokratiske modellen ville bukke under.

Staten var for stor.

Skattene for høye.

100

Fagforeningene for sterke.

Det var for vanskelig å si opp folk.

105 Omstillingene gikk for sakte.

Men så viste erfaringene noe annet:

110 Land med vår samfunnsmodell er blant de som har klart seg best.

Det er en modell der vi har kunnskap og utdanning til alle.

115 Der fagbevegelsens rolle og ansvarlighet har vært en forutsetning for omstilling og nye arbeidsplasser.

En modell der vi løser oppgaver i felleskap.

120 Der vi lytter til de ansatte - og er på lag med dem som kan jobben.

*

Så spør kanskje noen av dere: Er ikke alle enige i dette nå?

125 Har ikke høyresida endret syn?

Mitt svar er nei.

130 Jeg besøkte for noen uker siden Vard-verftet utenfor Ålesund.

Oljeprisfallet rammet dem tøft.

Ordrene tørket ut.

135 Men de har klart det.

Satset på nye båttyper. Ansatt flere. Fått inn nye lærlinger.

140 Fulle ordrebøker til ut på 2020-tallet.

Og dere, 90 prosent av de ansatte er organisert.

90 prosent!

145 Det gjør virkelig en forskjell.

*

150 For ett av de aller viktigste fellesskapene i Norge, det er fagbevegelsen.

Det er en helt avgjørende del av den norske modellen.

Det er en helt avgjørende del som den blå Regjeringen undergraver.

155

Som de undergraver når de kutter i fagforeningsfradraget år etter år.

Som de undergraver når de «anerkjenner» det uorganiserte arbeidslivet - slik det står blått på hvitt i regjeringsplattformen.

160

Som de undergraver når de svekker arbeidsmiljøloven og gjør at flere må ta til takke med midlertidige stillinger.

Da er de i praksis for svakere fellesskap i arbeidslivet.

165

For mindre trygghet for arbeidsfolk.

For å svekke den norske modellen.

170 Det sier vi tvert nei til!

Vi er arbeidstakernes parti.

Vi tar arbeidstakernes parti.

175

Vi vil alltid kjempe for en sterk fagbevegelse og at folk flest har en trygg jobb å gå til!

*

180

Vi er og skal være partiet for arbeid og for en sterk fagbevegelse.

Og vi er og skal være garantisten for en sterk, offentlig velferdsstat.

185 Våre mål er frihet for alle.

En rettferdig fordeling av makt og muligheter.

190 Sterke fellesskap som gir trygghet for den enkelte.

De målene når vi bare ved å bygge velferden ut.

Gjøre den tilgjengelig for alle, rik og fattig.

195

Satse på fellesskapets velferdstjenester, ikke på privatisering.

Derfor har vi i Stortinget fremmet forslag om å si nei til private, kommersielle aktører i barnevernet.

200

For dere, barnevernsbarn, de aller mest sårbare i vårt samfunn.

De som aller minst er selvsikre kunder som kan shoppe rundt i et marked.

205 De skal ikke være det fremste objektet for profitt og butikk i velferdsstaten!

La oss få en slutt på det!

Bedre velferd for alle betyr også å bruke de store pengene på velferd, ikke på skattekutt.

210

I forrige periode betalte Høyre og Frp for skattekuttene med oljepenger.

Nå kutter de i velferden.

215

Nå ser vi at det får konsekvenser - ikke minst i sykehusene.

Kutt i rehabiliteringstilbud for å få råd til å bygge nytt sykehus, som i Egersund.

220

Korridorpasienter på selv nye sykehus, som på Kalnes utenfor Sarpsborg.

Innføring av egenandeler for unge mennesker som sliter med psykisk sykdom.

Nye krav til mødre om å reise hjem bare seks timer etter at de har født, som på Haukeland.

Mer frustrerte og fortvilede ansatte som løper så fort de kan fra før.

230

Vi ser det de ansatte ser.

Vi ser det pasientene ser.

235 Vi ser at det nå er skåret til beinet mange steder.

At Frp og Høyres politikk nå går ut over pasientene.

Vi sier derfor nei til privatisering og sulteforing av våre felles sykehus!

240

*

Kjære venner,

245 Når jeg reiser i Norge - også her i Hedmark - hører jeg oftere om avmakt og marginalisering.

Flere setter ord på en opplevelse av ikke å bli hørt.

250 Av ikke å være like mye verdt.

Av økt avstand mellom de styrende og de styrte.

Det gjelder særlig i distriktene.

255

Vårt sosialdemokratiske svar er ikke at alt skal være som før.

Nostalgi ligger ikke for oss.

260 Men vårt svar er heller ikke høyresidens «ovenfra og ned» holdning.

Vårt svar er ikke skuldertrekket som viser at vi ikke forstår den dype uroen folk i distriktene føler.

Vårt svar er - sammen med folk i vårt langstrakte land - å meisle ut en politikk som peker fremover.

270 En politikk som har som mål at by og land skal gå hand i hand - som det het på våre faner allerede i 1936.

En politikk som bidrar til at distriktene kan møte framtida med optimisme og selvtillit.

275 Det er vårt svar på økt uro og avmakt.

Derfor lover vi en stortstilt utbygging av bredbånd i de delene av landet der markedet ikke ordner saken.

280 6 milliarder kroner på 12 år vil vi bruke på bredbånd.

Det betyr mye for fylker som Hedmark hvor nesten halvparten av innbyggerne i dag ikke har bredbåndsdekning.

285 For når fremtiden er digital, må den fremtiden være for alle. I hele landet.

Slik tenker vi sosialdemokrater.

*

1. mai er dagen for å slå ring om fellesskapsverdier og rettferdighet her hjemme.

Men like mye er 1. mai dagen for å vise internasjonal solidaritet.

295 Ikke siden mellomkrigstiden har internasjonalt samarbeid vært så utsatt som nå.

Store land som Russland, Kina og Tyrkia dyrker en mer aggressiv nasjonalisme.

300 USA, vår nærmeste allierte, vender under høyresidens lederskap ryggen til internasjonalt samarbeid på områder som handel og klima.

305 Og over Europa blåser en høyrepopulistisk vind som pisker opp hat og mistro
mellom mennesker og land.

*

310 I en slik tid blir 1. mai ekstra viktig.

Så lenge jeg kan huske har høyresiden sagt at denne dagen tilhører fortiden.

At denne dagen er gammeldags.

315 At togenes og fanenes og torgtalenes tid er forbi.

Det var feil før.

Det er enda mer feil nå.

320

For nettopp i vår tid - nå! - trengs en bevegelse som forsvarer internasjonal
solidaritet.

Som står opp for internasjonalt samarbeid i praksis.

325

Norsk Folkehjelp sin 1. mai-aksjon i år, bygger nettopp på dette.

«Folk forandrer verden», er navnet.

330 Pengene går til å styrke organiseringen blant arbeidere i Sør-Afrika.

Til kvinne- og ungdomsorganisasjoner i Palestina

Til menneskerettighetsaktivister i Honduras.

335

Til menn og kvinner rundt om i verden som er i kamp.

Politisk kamp, demokratisk kamp, velferdskamp og klassekamp.

340 Det er handlekraft og internasjonal solidaritet i arbeiderbevegelsens beste
tradisjon.

Norsk Folkehjelp sin 1. mai-aksjon fortjener vår varme støtte og applaus!

345

*

Vi er ikke oss selv nok i vår bevegelse.

350 Vi glemmer ikke barna i Syria som har sett sin fremtid lagt i ruiner.

Vi står opp for folkeretten.

355 Vi slår ring om EØS-avtalen og NATO-medlemskapet, Norges to viktigste livslinjer til resten av verden.

Og vi glemmer ikke - glemmer aldri - palestinerne rettmessige kamp.

Muren må rives og palestinerne få en egen stat!

360

*

Kjære venner,

365 1.mai er dagen for rake rygger. For stolthet. For framtidstro.

Men også for takknemlighet.

Takknemlighet overfor dem som gikk foran og brøytet vei.

370

Takknemlighet overfor dem som virkelig ofret.

Siden forrige 1. mai har vi markert 200-årsdagen for Marcus Thrane sin fødsel.

375 Han grunnla den første arbeiderforeningen i Norge.

Han startet en bevegelse som spredte seg raskt over store deler av landet.

Han vekket håp hos tusenvis av fattige og han argumenterte aldri for vold.

380

Likevel ble Thranes bevegelse møtt med vold.

Datidens høyrekrefter kastet ham i fengsel og knuste bevegelsen.

385

Så våknet en ny arbeiderbevegelse til liv noen tiår senere.

Resten er, som det heter, historie.

390 Da startet en lang og ubrutt vei mot et samfunn med mål om frihet for alle, ikke bare noen få.

*

395 Kjære venner,

Vi har mye å minnes, mye å forsvare, mye å være stolte av.

Og vi har fortsatt mye å kjempe for.

400

Så i dag retter vi ryggen og vi fester blikket på alt vi fortsatt har ugjort.

Gratulerer med dagen, og takk for oppmerksomheten.

405

Kilde

www.arbeiderpartiet.no

Emneoversikt

1. mai-tale, Arbeiderbevegelsen, Arbeidsliv, Arbeidsløshet, Solidaritet

410

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/fortsatt-mye-a-kjempe-for>

415